

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ ความเสี่ยงทางสุขภาพของเกษตรกรผู้เป็นชาวสวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร ความเสี่ยงทางสุขภาพที่ศึกษานี้มิใช่เพียงความเสี่ยงที่กระทบต่อร่างกาย แต่ความเสี่ยงทางสุขภาพนั้นยังอยู่ในความหมายที่รวมไปถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในชีวิตชาวสวนผลไม้ ทั้งสภาพสังคม ครอบครัว รูปแบบการตลาดที่ต้องบีบให้ใช้สารเคมีในการจัดการผลผลิต ทำให้ชาวสวนผลไม้จำเป็นต้องใช้สารเคมีทางการเกษตรจัดการผลผลิตเพื่อสร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว เมื่อต้องอยู่ในภาวะเสี่ยงทางสุขภาพชาวสวนผลไม้มีการนิยามสุขภาพของตนเองอย่างไร ลักษณะไหนรวมไปถึงมีจัดการสุขภาพตนเองและดูแลครอบครัวอย่างไร

เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพในชาวสวนผลไม้จังหวัดจันทบุรี เป็นรายครอบครัว จำนวน 13 ครอบครัว เป็นเจ้าของสวนเอง 12 ครอบครัว และเป็นชาวสวนผลไม้ที่เช่าสวนผลไม้ 1 ครอบครัว วิธีเก็บข้อมูลสัมภาษณ์และสังเกตการทำงานเกษตรกรที่มีการใช้สารเคมี การดูแลสุขภาพในครอบครัว แง่มุมทางเศรษฐกิจ และแง่มุมทางสุขภาพที่มีมุมมองเฉพาะของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นนิยามทางสุขภาพที่นำไปสู่การจัดการสุขภาพ ศึกษาในพื้นที่ชานเมืองซึ่งเป็นเขตที่มีการทำสวนผลไม้หนาแน่นมาแต่ดั้งเดิมของจังหวัด ระยะเวลาการเก็บข้อมูลพื้นที่ 6 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นผู้กระทำของชาวสวนผลไม้เกิดจากการปลุกฝังตัวตนจากบรรพบุรุษให้รักและผูกพันกับการทำสวนผลไม้ มีการรับรู้ถึงอันตรายจากสารเคมี แต่ก็ยังหลีกเลี่ยงได้ไม่มากนัก เพราะยังต้องพึ่งพาระบบการตลาดอันเป็นเงื่อนไขเชิงโครงสร้างในบริบทความเสี่ยงจากการเกษตรเชิงเดี่ยว มีการนิยามสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ และการจัดการสุขภาพในลักษณะของการให้คำจำกัดความสุขภาพตนเองว่าแข็งแรงดี เพื่อที่จะสามารถทำงานได้ แม้จะต้องทำงานโดยใช้สารเคมีอยู่ตลอด แต่พบการจัดการป้องกันดูแลสุขภาพที่ปลอดภัยกว่าให้แก่สมาชิกในครอบครัว คือ กลุ่มลูกหลานให้ห่างไกลออกจากการทำงานสวนที่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง ทั้งนี้คือ กลุ่มลูกหลานให้ห่างไกลออกจากการทำงานสวนที่ต้องสัมผัสสารเคมีโดยตรง ทั้งนี้เป็นทางเลือกตามวิถีชีวิต หรือเป็นวิถีชีวิตทางสุขภาพที่ขึ้นกับโอกาสในชีวิตชาวสวนผลไม้ของพวกเขา

การศึกษานี้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ด้านการดำเนินนโยบายสุขภาพให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของประชาชน จากความแตกต่างในความเห็นทางสุขภาพ อันมีเหตุมาจากข้อจำกัดทางสังคมของแต่ละบุคคล สะท้อนผ่านปัญหาเชิงโครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรผู้เป็นฐานรากของประเทศ

This Thesis is a study about Health Risk of Orchard Farmers who not just at from pesticide risk to their body, but also looking at the health risk to social factor such as they family and capital system market which pressure them to use chemicals, because the pesticide can control product. When farmers work in health risk conditions, how does it impact the health concept and health management of themself.

Methodology was carried at using descriptive research from 13 orchard farmers and their families about 12 families and 1 tenant family were interviewed and observation family health care, economic and health from individual perspective and health management of them in suburb area which orchard farms are densely populated. Data was collected over a period 6 months.

The result is “Agency” of Orchard farmer using it was established since ancestral time. Although they acknowledge pesticide risk they cannot avoid because they depend the product on capital market which monoculture agricultural are important the social structure risk. The “Health concept”, “Health Behavior” and “Health management” factors still do not impact the farmers when working with pesticide, but they still regard safety more for their children for without the pesticide work because this choice in their lifestyle or “Health lifestyle” in the orchard farmers chance.

The benefit of this study is to understand about define health policy conform to real at a life pass the individual opinion of people which poor have a chance specially farmers who are “grass root” level in our country.